

Valet

Dialogen:

Abdul: Hej Paulina!

Paulina: Hej!

Abdul: Hur mår du?

Paulina: Bra!

Abdul: Har du studerat för provet?

Paulina: Ja, men jag är inte säker

om jag vet allting så kanske vi kan repetera tillsammans nu?

Abdul: Okej. Den viktigaste frågan är vem har **rösta**?

Paulina: Vem? Vad menar du med vem? Vem får rösta?

Abdul: Vem kan rösta? Vem får rösta?

Paulina: Aha, nu förstår jag. Alltså, kan du rösta?

Abdul: Nej, jag kom till Sverige för bara sju månader sedan och jag är från Syrien, så jag kan inte.

Paulina: Just det, man måste vara **svensk medborgare** för att rösta i **riksdagsvalet** eller om man vill rösta i **kommunalvalet** eller **landstingsvalet**.

Abdul: Det är olika. Till riksdagen måste du bli svensk medborgare, men landsting och kommun - nej. Du kan rösta om du är **EU-medborgare**.

Paulina: Ja, precis.

Abdul: Eller om du är från utlandet så kan du rösta men du måste ha bott i Sverige i mer än tre år.

Paulina: Okej!

Abdul: Men hur kan jag rösta? Jag vet inte.

- Paulina:** Alltså, jag fick brevet för några dagar sen och det är mitt **röstkort**. Och den 14 september när valet är då går jag till en plats¹ och väljer vem jag röstar på.
- Abdul:** Ja, men jag hörde att jag kan rösta före den här dagen. Kanske det började nu. **I förväg**, du kan rösta i förväg.
- Paulina:** Aha, just det! Ja, man kan rösta nu kanske.
- Abdul:** Ja du kan.
- Paulina:** Men den sista dagen är den 14 september.
- Abdul:** Men du måste också ha **pass** eller identitet med dig.
- Paulina:** Ja, det är viktigt att ta med pass eller ett **ID-kort**, absolut.
- Abdul:** Ja, precis.
- Paulina:** Men har du tänkt du vem du ska rösta på? Eller vet du vilka partier är de största?
- Abdul:** Nu finns det två **Paulina:** i Sverige som heter **Alliansen** och **De rödgröna**. De rödgröna, det är Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna. Och Alliansen?
- Paulina:** Och Alliansen är Moderaterna som **har makt** just nu, Folkpartiet och en till...
- Abdul:** Center? Kanske centerpartiet?
- Paulina:** Aa! Centerpartiet! Just det, ja absolut du har rätt, Centerpartiet. Så tre partier. Och Kristdemokraterna!
- Abdul:** Just det, det finns Kristdemokraterna.
- Paulina:** Okej.
- Abdul:** Ja, men varför ska vi rösta? Är det viktigt eller? Jag vet inte.
- Paulina:** Ja, alltså det är jätteviktigt tycker jag därför att vi bestämmer vår framtid. Alltså vi väljer de som ska **styra** Sverige.
- Abdul:** Ska du delta?
- Paulina:** Ja, absolut.

¹ Paulina pratar om en **vallokal**

Abdul: Okej, lycka till på provet!

Paulina: Detsamma!

Nya ord:

att rösta säga vad vill när det är val

Den 14 september är det val i Sverige. Då ska man rösta.

medborgare en person som "tillhör" en viss stat

Bara svenska **medborgare** får rösta i **riksdagsvalet**.

riksdagsvalet man väljer politiker till riksdagen

kommunalvalet man väljer politiker till kommunstyrelsen

landstingsvalet man väljer politiker till landstingen

ett röstkort någon vecka innan valet får man ett brev med sitt röstkort. Där står det var du ska rösta.

*Man ska ta med **röstkortet** när man går för att rösta.*

en vallokal en plats där man röstar, ofta är det ett bibliotek eller en skola

i förväg tidigare

ett pass ett dokument som bevisar att man "tillhör" en viss stat

ett ID-kort ett dokument som bevisar att du är du

*Man kan använda **ett ID-kort** eller **ett pass** för att legitimera sig.*

att styra att välja vart vi är på väg

att ha makt att bestämma

*Vi **har makt** att bestämma vilka ska **styra** Sverige.*

Träna mera!

För att lära dig mer om val och politik i Sverige kan du titta på de här filmerna:

Vad bestämmer Riksdagen?

<http://www.ur.se/Produkter/182091-Vem-bestammer-vad-pa-latt-svenska-Riksdagen>

Vad bestämmer Landstinget?

<http://www.ur.se/Produkter/182093-Vem-bestammer-vad-pa-latt-svenska-Landstinget>

Vad bestämmer kommunen?

<http://www.ur.se/Produkter/182092-Vem-bestammer-vad-pa-latt-svenska-Kommunen>

En lättläst sajt om valet: www.allavaljare.se

och en länk till material om alla partier: <http://www.lattlast.se/rostapaoss>

Lycka till! 😊

och kom ihåg att du kan skriva till oss på bloggen

<http://sfipodd.se/category/storlek-1/>

eller mejla till sfi.centrumvux@gmail.com